

Sänkta löner – sänkt blick

Det går inte att öppna en tidning längre utan att mötas av dessa ständiga krav från borgerliga partier och debattörer och från näringslivet om att ingångslönerna för unga är för höga, att invandrare ska få sitt första jobb genom låg lön och att långtidsarbetslösa och sjuka också ska ha låg lön, att undersköterskor har för hög lön – ja alla verkar ha för höga löner utom just förslagsställarna.

Vi som arbetat länge inom socialtjänsten och särskilt vi som varit ansvariga för försörjningsstödet vet hur vi fått nya klienter beroende på lågkonjunktur och försämringar i socialförsäkringssystemen. Varför blandar sig inte socialarbetarna i debatten, säger att vi inte vill ha fler grupper som måste komplettera lönen genom att komma till oss och begära försörjningsstöd? Vi vet att de grupper man talar om till väldigt liten del handlar om ungdomar som bor hemma utan att det handlar om vuxna i alla åldrar och ofta med barn att försörja. När det gäller ungdomar har dessutom allt fler en i praktiken lägre lön genom att en del av arbetstiden får läggas som obetald utbildning och allt fler ungdomar är i nya former av lärlingssystem.

För de många grupperna "nya på arbetsmarknaden" eller "mindre attraktiva på arbetsmarknaden" utgår idag starka subventioner till den arbetsgivare som anställer. I många fall behöver inte arbetsgivaren betala mer än ca 4 000 – 5000 kr i månaden och så lågt har inte ens moderaterna tänkt att lönerna ska ligga. Så det handlar inte om arbetsgivarnas ekonomi. Det handlar om något annat.

Att tillhöra ett arbetskollektiv med rättvisa löner, löner som går att leva på gör att man känner sig som arbetstagare bland andra och facklig tillhörighet och gemensam kamp känns ganska naturligt. Lönen sätts i förhandlingar även om arbetsgivaren får statliga subventioner för att kunna betala ut den avtalsenliga lönen.

Det som man nu vill är att individualisera lägsta lönen, att lönen ska vara så låg att det inte går att betala hyra och mat utan att individuellt söka försörjningsstöd hos kommunen. Man kommer att allt mindre känna sig som arbetstagare, en i kollektivet, och allt mer som en person med försörjningsstöd och krav på jobb som motprestation. Den fackliga anslutningen blir mindre betydelsefull. Varför ska man vara med i facket om ens levnadsstandard beror på ett individuellt framräknat försörjningsstöd och inte på lön i avtalsförhandlingar?

Genom att splittra dem som har det sämst får man människor med allt sämre självkänsla och allt sämre tilltro till både sin egen och andras förmåga, alltmer beroende av andras välvilja – vi kommer tillbaka till forna tiders arbetstagare med mössan i hand om sänkt blick.

Flyktingarna används som hävstång för denna nya fattigdomspolitik.

Så igen, varför lägger sig inte fler socialarbetare i debatten och säger att det är nog med låginkomsttagare som tvingas komplettera med försörjningsstöd?

Eller har jag missuppfattat situationen och trott förslagsställarna om alltför gott? Har de kanske tänkt sänka försörjningsstödet så att det inte längre är självklart att du ska kunna ha en bostad och mat på bordet? Är det kanske så att man vill ha ännu fler tiggare på gatorna?

Carin Flemström